

Inspirerend najaarscongres 'Over grenzen'

Een boeiend programma op een mooie locatie. Ruim 600 arbeidsdeskundigen kwamen op 13 oktober naar het AFAS Theater in Leusden voor het NVvA & AKC najaarscongres. Daar werd op inspirerende wijze het centrale thema 'Over grenzen' van diverse kanten belicht. Het verkleinen van de grens tussen wetenschap en praktijk liep als een rode draad door het programma.

TEKST | Diederik Wieman

'Grenzen' is een breed interpretabel onderwerp dat uitnodigt tot reflectie en verdieping. Dat was ook precies het idee achter het NVvA & AKC najaarscongres. Het thema werd van diverse kanten belicht. Het ging om fysieke

grenzen, bijvoorbeeld door te kijken hoe de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling in het buitenland plaatsvindt. Maar ook om professionele grenzen: hoe onafhankelijk ben je als arbeidsdeskundige? Over welke grenzen moet of wil je heen in de samen-

werking met andere beroepsgroepen? Ook persoonlijke grenzen kwamen aan bod via boeiende interviews met arbeidsdeskundigen die geconfronteerd werden met klachtenprocedures. Wat doet het met je als er wordt getwijfeld aan je integriteit of professioneel handelen? Voorzitter Bert van Swam en AKC-directeur Marianne Holleman openden het congres. Dat deden ze door samen met dagvoorzitter Wendelien Wouters een selfie te nemen met op de achtergrond een volle, enthousiaste zaal. Daarna namen Djoeko Petter en Natasha

NVvA-voorzitter Bert van Swam en AKC-directeur Marianne Holleman openden het congres met een selfie

Tolkacheva (UWV Centraal Expertise Centrum) de zaal mee de grens over. Hoe is het met de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling in het buitenland gesteld? Zij deden onderzoek naar de AO-criteria en de rol van de professionals in het proces van beoordelen en toekennen van een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de verschillende Europese sociale zekerheidsstelsels en daarmee wellicht ook oplossingen te vinden voor de arbeidsmarktcapaciteitsproblemen.

De verschillen zijn groot, zo blijkt. Zo zijn Nederland en België een van de weinige landen die niet het arbeidsvermogen maar de verdien capaciteit centraal stellen. In sommige landen krijgen cliënten al een uitkering bij 25% verlies van arbeidsvermogen, maar in België loopt het op tot 66% van de verdien capaciteit voordat een uitkering wordt toegekend. Ook de wachttijden zijn zeer uiteenlopend: die variëren van een half jaar tot twee jaar. Denemarken is een uitzondering. Pas als alle mogelijkheden tot werk zijn geprobeerd en het niet is gelukt om werk te vinden, wordt er een AO-beoordeling gedaan. Dat mag maximaal 5 jaar duren.

Polen

Ook arbeidsdeskundige Esther Wieldraaijer ging over de landsgrenzen heen. Zij werkt bij UWV bijzondere zaken in Amsterdam, dat cliënten over de hele wereld heeft. Omdat er in de laatste jaren veel Poolse arbeidsmigranten zijn, heeft de afdeling een speciale constructie bedacht om ziek geworden Poolse werknemers te begeleiden. "Zij doen vaak laaggeschoold uitzendwerk", vertelde Esther. "Wanneer ze ziek worden verliezen ze meestal hun huisvesting en keren ze terug naar Polen. Ze hebben echter wel een Nederlandse ziekte uitkering." Jarenlang moesten de Poolse cliënten zich in Amsterdam op kantoor melden voor gesprekken met de arbeidsdeskundige of verzekeringsarts.

Dagvoorzitter Wendelien Wouters naast Maarten van Veen, die de programmaonderdelen telkens op muzikale wijze samenvatten.

Paneldiscussie over interprofessioneel samenwerken

Tegenwoordig zijn de rollen omgedraaid en reist een team arbeidsdeskundigen en verzekeringsartsen regelmatig af naar Warschau. Daar zijn op de Nederlandse ambassade spreekkamers ingericht waar de zieke Poolse werknemers worden ontvangen. Ook werkt UWV in Polen samen met een re-integratie bureau. "Het is een eenvoudige manier om snel veel mensen te zien. We spreken 24 cliënten in drie dagen tijd. Het scheelt per saldo in de kosten, er zijn minder reisbewegingen en het is klantvriendelijker." Het advies van Esther aan de zaal: "Ga zelf ontdekken wat

er kan als je cliënten hebt die uit een ander land komen. Er kan vaak meer dan je denkt."

Samenwerking

Een andere grens die aan de orde kwam, is die tussen de verschillende professionals. In hoeverre is er samenwerking en hoe nodig is interdisciplinaire of interprofessionele samenwerking eigenlijk? Van over de grens (België) kwam professor Giannoula Tsakitzidis van de Universiteit van Antwerpen over dit onderwerp vertellen. De strekking van haar betoog: wanneer

Tijdens de pauzes en na afloop volop gelegenheid om te netwerken en gezellig bij te praten.

verschillende disciplines samenwerken versterk je het gezondheidssysteem en krijg je betere uitkomsten die afgestemd zijn op de behoeften van de cliënt. Volgens Giannoula zijn individuele disciplines zeer belangrijk en moeten die ook hun identiteit houden. Maar dat neemt niet weg dat je ook moet samenwerken. Dat start met een kennismaking: "Wie zijn die anderen en waar staan ze voor? Wat kunnen we van elkaar verwachten en hoe kunnen we in contact komen en dat contact houden."

Ze stelde de zaal gerust: "Jullie staan er niet alleen voor. Breng je eigen netwerk maar eens in kaart. Kijk met wie je samenwerkt en hoe intensief die samenwerking is. De vraag stellen is al voldoende." Ook benadrukte ze dat onderlinge concurrentie of competitie samenwerking niet in de weg mag staan. Gun elkaar successen. We maken deel uit van hetzelfde team dat met dezelfde bedoeling aan de slag gaat."

Paneldiscussie

Giannoula Tsakitzidis bleef na haar voordracht op het podium staan om deel te nemen aan interessante paneldiscussie over interdisciplinaire samenwerking. Daaraan namen ook Marcel van Drunen (directeur van de beroepsvereniging van uitvoerders in het sociaal domein, SAM), Gerard Boekel (arbeidsdeskundige

Meer dan 600 arbeidsdeskundigen bezochten het najaarscongres.

AD Award voor Eli Van Den Heuvel

Voormalig NVvA-bestuurslid Eli Van Den Heuvel heeft dit jaar de Arbeidsdeskundige Award gekregen. De prijs werd door juryvoorzitter Jannet Mulder (Scolea) uitgereikt tijdens het NVvA-AKC najaarscongres in Leusden. Eli kreeg de prijs voor het opzetten van de AD Academie. Daarmee heeft zij - aldus de jury - bergen verzet als het gaat om kennisoverdracht en kennisdeling binnen de beroepsgroep. Daarnaast werd Eli ook geprezen voor het opzetten van de eerste Arbeidsdeskundige professionaliseringsdag, het tot stand brengen van de (vernieuwde) beroepsnorm en voor haar jarenlange inzet voor de vereniging. De AD Award bestaat uit een sculptuur, een oorkonde en een geldbedrag.

bij Adee) en ergotherapeut Linda ten Katen (adviseur arbeid en gezondheid bij Health-2Work) deel.

Inzet van naasten

Na de lunch werd het programma voortgezet door twee promovendi: gezondheidswetenschapper Nicole Snippen en arbeidsdeskundige Kor Brongers. Centraal in hun promotieonderzoeken staat de rol die naasten kunnen spelen bij ziekteperceptie

Er was genoeg tijd om bij te praten tijdens de lunch en de borrel

en terugkeer naar werk van zieke werknemers. Naasten kunnen ondersteunend, maar ook belemmerend werken, stelde Nicole. Bijvoorbeeld wanneer ze aansturen op iets anders, geen emotionele steun geven of overbeschermend zijn. Kor Brongers vertelde over zijn deelonderzoek naar het activeren en inzetten van netwerken bij werknemers in het tweede spoor. Daarbij focust hij zich met name op mensen met multiproblematiek. Een forse doelgroep, zo stelt hij. "Er is een groep van zo'n 400.000 mensen die zou kunnen werken maar vastlopen door multiproblematiek. Zelfredzaamheid en eigen regie is bij hen niet aan de orde." Volgens de promovendus kunnen professionals in het domein arbeid en gezondheid een belangrijke rol spelen bij het faciliteren van steun van naasten.

Autonomie

Als laatste spreker was Anne Ruth Mackor uitgenodigd. Anne Ruth is hoogleraar professe ethiek aan de Universiteit van Groningen. Zij ging uitgebreid in op

professionele autonomie en de grenzen daarvan. Professionele autonomie staat niet gelijk aan vrijheid, zo betoogde ze. "Ik versta onder professionele autonomie het vermogen om moreel te oordelen en het vermogen om over dat oordeel en het handelen verantwoording af te leggen. Aan je beroepsgroep, je collega's, je cliënten." De autonomie kan door drie factoren onder druk komen te staan waardoor je als professional misschien grenzen over gaat. Druk van buitenaf, bijvoorbeeld opdrachtgevers, door je eigen moreel kompas dat iets anders zegt, of doordat je maatwerk wilt leveren maar dat dat iets anders is dan de professionele norm of wet voorschrijft."

De dag werd afgesloten met een indrukwekkende video waarin vier arbeidsdeskundigen anoniem vertelden over hun ervaringen met klachtenprocedures en tuchtrecht. Daaruit bleek dat het een grote impact heeft wanneer je integriteit of handelen in twijfel wordt getrokken en iemand anders jouw grens overgaat. ←